

SJABLOON ANALYSE 'DO NO SIGNIFICANT HARM'-BEGINSEL

INDIENEN PROJECTEN BIJ PROJECTOPROEPEN

In de projectoproep is bepaald dat uw project, om in aanmerking te kunnen komen voor financiering, het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen aan' in acht moet nemen. Dit wil zeggen dat de middelen enkel aangewend mogen worden op een wijze die geen ernstige afbreuk doet aan zes welbepaalde milieudoelstellingen: klimaatmitigatie, klimaatadaptatie, water en marine hulpbronnen, biodiversiteit, circulaire economie en verontreiniging. Om dit aan te tonen, dient een analyse te worden uitgevoerd. Die analyse dient met gebruik van dit sjabloon uitgevoerd te worden.

Het DNSH-beginsel wordt als volgt gedefinieerd:

1. een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de mitigatie van klimaatverandering (**klimaatmitigatie**) indien die activiteit leidt tot aanzienlijke broeikasgasemissies;
2. een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de adaptatie aan klimaatverandering (**klimaatadaptatie**) indien die activiteit leidt tot een toegenomen ongunstig effect van het huidige klimaat en het verwachte toekomstige klimaat op de activiteit zelf of op de mens, de natuur of activa;
3. een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan het **duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen** indien die activiteit schadelijk is voor de goede toestand of het goed ecologisch potentieel van waterlichamen, met inbegrip van oppervlaktewater en grondwater, of voor de goede milieutoestand van mariene wateren;
4. een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de **circulaire economie, met inbegrip van preventie en recycling van afval**, indien die activiteit leidt tot aanzienlijke inefficiënties bij het gebruik van materialen of bij het directe of indirecte gebruik van natuurlijke hulpbronnen, of leidt tot een aanzienlijke toename van de productie, verbranding of verwijdering van afval, of indien de verwijdering van afval op lange termijn kan leiden tot aanzienlijke en langdurige schade aan het milieu;
5. een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de **preventie en bestrijding van verontreiniging** indien die activiteit leidt tot een aanzienlijke toename van emissies van verontreinigende stoffen in lucht, water of bodem;
6. een activiteit wordt geacht ernstig afbreuk te doen aan de **bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen** indien die activiteit in aanzienlijke mate schadelijk is voor de goede staat en de veerkracht van ecosystemen, of schadelijk is voor de staat van instandhouding van habitats en soorten, met inbegrip van die welke van Uniebelang zijn.

Inhoudelijke toetsing aan het DNSH-beginsel

De projectverantwoordelijke verschaft voor de milieudoelstellingen, een inhoudelijke toetsing aan het beginsel 'geen ernstige afbreuk doen aan'. Dit betekent concreet dat bij elke vraag wordt nagedacht of dit van toepassing is op het project en op welke manier het project een mogelijke impact heeft. Indien het project geen of een onbeduidend voorzienbaar effect heeft op de milieudoelstelling, kan dat zo vermeld worden.

Bij elk van de zes doelstellingen dient het antwoord op de vragen 'nee' te zijn. Indien het project in huidige vorm wel een negatief effect heeft, dan moet het aangepast worden. In de rechterkolom dient men dat antwoord inhoudelijk toe te lichten en te onderbouwen. Indien nodig kunnen aanvullende analyses en/of documenten ter staving toegevoegd worden.

Men kan bij de argumentatie gebruik maken van de steunbewijzen opgenomen in bijlage II van de richtsnoeren van de Europese Commissie¹. Deze bijlage omvat verschillende voorbeelden van bewijsmateriaal die kunnen helpen om een antwoord op de vragen te formuleren. Enkele voorbeelden zijn (1) vergunningen/toelatingen zijn conform de milieuwetgeving verkregen; (2) het project sluit aan bij het landelijk/regionaal afvalbeheerplan en

---

¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)&from=NL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0218(01)&from=NL)

afvalpreventieprogramma (circulaire economie); (3) een milieueffectrapportage is uitgevoerd (biodiversiteit en ecosystemen).

Ook heeft de Europese Commissie gedetailleerde technische criteria uitgewerkt om te bepalen of projecten substantieel bijdragen aan klimaatmitigatie en klimaatadaptatie.² Ook dit document kan helpen bij de inhoudelijke onderbouwing. De criteria betreffen activiteiten in de sectoren (1) landbouw en bosbouw; (2) bescherming en herstel van milieu; (3) productie; (4) energie; (5) watervoorziening, riolering, afvalbeheer en sanering; (6) transport; (7) bouw en onroerend goed; (8) informatie en communicatie.

Vragen	Nee	Inhoudelijke onderbouwing
<u>Klimaatmitigatie</u> : Is de verwachting dat het project tot aanzienlijke broeikasgasemissies leidt?		
<u>Klimaatadaptatie</u> : Is de verwachting dat het project een ongunstig effect heeft op het huidige klimaat en het verwachte toekomstige klimaat op de activiteit zelf of op de mens, de natuur of activa?		
<u>Duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen</u> : Is de verwachting dat het project schadelijk zal zijn voor: <ul style="list-style-type: none"> a) de goede toestand of het goede ecologisch potentieel van waterlichamen, met inbegrip van oppervlaktewater en grondwater? of b) de goede milieutoestand van mariene wateren? 		
<u>Transitie naar een circulaire economie, met inbegrip van preventie en recycling van afval</u> : Is de verwachting dat het project: <ul style="list-style-type: none"> a) leidt tot een aanzienlijke toename van de productie, verbranding of verwijdering van afval, met uitzondering van de verbranding van niet-recycleerbaar gevaarlijk afval? of b) leidt tot aanzienlijke inefficiënties bij het directe of indirecte gebruik van natuurlijke hulpbronnen in enig stadium van de levenscyclus ervan die niet door passende maatregelen tot een minimum kunnen worden beperkt? Of c) aanzienlijke en langdurige schade aan het milieu veroorzaakt wat betreft de circulaire economie? 		
<u>Preventie en bestrijding van verontreiniging</u> : Is de verwachting dat het project tot een aanzienlijke toename zal leiden van de emissies van verontreinigende stoffen in lucht, water of bodem?		
<u>Bescherming en herstel biodiversiteit en ecosystemen</u> : Is de verwachting dat het project: <ul style="list-style-type: none"> a) in aanzienlijke mate schadelijk zal zijn voor de goede staat en de veerkracht van ecosystemen? Of b) schadelijk zal zijn voor de staat van instandhouding van habitats en soorten, met inbegrip van die welke van Uniebelang zijn? 		

² [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM:Ares\(2020\)6979284](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=PI_COM:Ares(2020)6979284)

Basisprincipes bij de toetsing aan het DNSH-beginsel

- Inachtneming van directe effecten en primaire indirecte effecten relevant voor de toetsing
- Inachtneming van de levenscyclus van de activiteit (productie, gebruik en einde van de levensduur)
- Inachtneming van EU-milieuwetgeving (bv. milieueffectenbeoordeling) bieden geen automatisme, maar zijn een sterke aanwijzing en dienen meegenomen te worden in de toetsing
- Projecten voor verdere elektrificatie (in bv. industrie, vervoer en gebouwen) worden geacht verenigbaar te zijn met het DNSH-beginsel voor de milieudoelstelling klimaatmitigatie (mits op nationaal niveau begeleid door een toename van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare bronnen)
- Project waarvoor een technologisch en economisch haalbaar alternatief met geringe milieueffecten bestaat → toetsen aan nul-scenario (= milieueffect van het project in absolute termen)
  - Dit betekent dat het milieueffect van het project in aanmerking wordt genomen, afgezet tegen een situatie zonder negatieve milieueffecten. Het effect wordt niet beoordeeld t.o.v. het effect van een andere bestaande of overwogen activiteit die het project zou vervangen. *(voor meer informatie, zie [richtsnoeren](#) p. 5-6)*
- Project waarvoor geen technologisch en economisch haalbaar alternatief met geringe milieueffecten bestaat → toetsen aan best beschikbare niveaus van milieuprestaties in de sector, maar voorwaarden
  - Dit betekent dat het project ‘geen ernstige afbreuk doet’ indien de best beschikbare niveaus van milieuprestaties in de sector gehanteerd worden. Het project moet daarbij leiden tot een aanzienlijk betere milieuprestatie dan beschikbare alternatieven op sectorniveau, moet milieuschadelijke lock-ineffecten voorkomen en mag de ontwikkeling en toepassing van alternatieven op sectorniveau met beperkte impact niet in de weg staan. *(voor meer informatie, zie [richtsnoeren](#) p. 5-6)*

Relevante documenten

[Technische richtsnoeren van de Europese Commissie over het DNSH-beginsel](#)

[Ontwerp van gedelegeerde handeling voor het vaststellen van technische screeningcriteria \(klimaatmitigatie en klimaatadaptatie\)](#)

[Taxonomieverordening](#)

[RRF-Verordening](#)

[Ontwerp van gedelegeerde handeling voor het vaststellen van technische screeningcriteria \(klimaatmitigatie en klimaatadaptatie\)](#)